

Maak de juiste keuze bij de bestrijding van aaltjes

Ieder teeltseizoen staat een teler weer voor een aantal keuzes, zoals zaadsoort, bemesting en het aanpakken van ziekten en plagen. Bij de ziekten en plagen dient een teler onder andere na te gaan of er aaltjes op het perceel zitten en hoeveel. Dan is meteen bekend of het nodig is om de schade in bieten met granulaat in de zaai voor te beperken.

Figuur 1. Niet op iedere zaaimachine zit een granulaatstrooier. Overleg tussen teler en loonwerker is dus vooraf nodig als u granulaat wilt gebruiken

Hoeveel granulaat nodig?

Granulaten doden de aaltjes niet, maar verlammen ze tijdelijk. Hierdoor kunnen de aaltjes de bietenplanten in het jonge stadium niet aanvallen. Dit jonge plantstadium is juist het meest gevoelig. Als de bieten hier doorheen zijn gegroeid, zal de schade beperkt blijven. In de bietenteelt is het granulaat Vydate toegelaten. Voor vrijlevende wortelaaltjes en stengelaaltjes is 10 kg per hectare toegelaten en voor wortelknobbelaaltjes 15 kg per hectare. Uit ervaringen bij telers is gebleken dat bij lagere doseringen het resultaat kan tegenvallen. Omdat aaltjes vaak pleksgewijs voorkomen, kunt u overwegen om alleen die plekken te behandelen, mits u ze kent.

Elma Raaijmakers

Figuur 2. In 10% van alle monsters bij IRS-diagnostiek in 2012 zijn symptomen door trichodoriden vastgesteld. Op het kaartje zijn de herkomsten van deze monsters te zien

Aaltjes kunnen veel schade veroorzaken in bieten. De hoeveelheid schade die ze veroorzaken, is afhankelijk van het aantal dat in de bodem aanwezig is, maar ook van de teeltomstandigheden. In het artikel 'Compost en kalk: een stimulans voor de gezondheid van bieten' kunt u lezen wat het effect is van het organischestofgehalte en de pH op ziekten en plagen, waaronder aaltjes. Hier gaan we in op de vraag wanneer het rendabel is om te kiezen voor granulaat in de zaai voor (figuur 1).

Gesplitste wortels

Vrijlevende wortelaaltjes (trichodoriden) prikken de wortels aan, waardoor de wortels splitsen. Dit leidt tot een lagere suikeropbrengst en een hoger tarrapercentage. Deze schade is te beperken door te zorgen voor een voldoende hoge pH en voldoende organische stof in de bodem. Zijn de aantallen trichodoriden hoger dan 150 larven per 100 ml grond, voeg dan een granulaat toe tijdens het zaaien om schade te beperken.

Knobbels op de wortels

Doordat wortelknobbelaaltjes de wortels binnendringen, ontstaan knobbels op de wortels

en vertakkingen. Schade is te voorkomen door voorafgaand aan de bieten geen waardplant te telen. Wortelknobbelaaltjes ziekten namelijk heel snel uit en op deze manier komen de aantallen al snel onder de schadedrempel. De schadedrempel voor het maïswortelknobbelaaltje (*Meloidogyne chitwoodi*) is 500 larven per 100 ml grond. Voor het bedrieglijk wortelknobbelaaltje (*M. fallax*) is dat 2.500. Vanaf deze dichtheden is het rendabel om granulaat toe te dienen als zaai voor toepassing.

Koprot

Stengelaaltjes dringen de bieten binnen en veroorzaken koprot. Op percelen met stengelaaltjes kan granulaat het aantal rotte bieten reduceren, waardoor de kans groter is dat de teler de partij bieten aan de fabriek kan leveren. Pas een granulaat toe bij aanwezigheid van dit aaltje.

Cysten op de wortels

Uit onderzoek bleek dat granulaat niet helpt tegen het gele en witte bietencysteaaltje. Ook uit proeven in 2012 is wederom gebleken dat een teler beter kan kiezen voor een partieel aaltjesresistent bietenras om schade te beperken.